

Dzīves kalnu pārvarēšanas daudzzinājums

kā izmētāti akmeņi, vīrs teica: neko neatmetīsim, turpināsim visu, ko darījām. Tas neļāva sabrukt, tādēļ Zane aicināja nekad neapstāties.

Dace Melbārde aicināja daudzzināt patiesas zināšanas iepretī informācijas kalniem, kas rada smadzeņu miglu, milzīgu spriedzi, stresu. Aicināja kopt mērķtiecību un pašdisciplīnu, lai spētu novilkt digitālās robežas. Otra lieta, uz ko Dace aicināja, – satikties ar cilvēkiem klātienē. Brīnišķīga iespēja tam ir 3x3.

Latviešu folklorā kalniem ir vairākas nozīmes, teica Edgars Zilberts. Kalns var būt fizisks objekts, kurā var uzkāpt, var būt attāluma mērvienība – trejdeviņi kalni, var būt arī kā saules ceļa virsotne, kur mīt latvju dievības. Un brīnums ir tas, ka aiz trejdeviņiem kalniem Norvēģijas kalnos ir satikušies latvieši un dzied savas dziesmas.

Līga Bērziņa runāja par mūsu iekšējiem kalniem, ka pāri tiem neredzam ne sevi, ne citus. Viņa aicināja nesteigties, nerāties, bet saprast, kas vajadzīgs bērniem, kas vecākiem.

Liāra Ozola atgādināja patiesību, ka mājas nav tikai vieta, kur dzīvojam. Dzīve reizēm liek mainīt arī mājas. Jāmainās pašam, tomēr saglabājot savu es, paturot cieņā to, kas bijis, neaizmirstot savas saknes. Mājas sajūta var būt, arī skatot Norvēģijas bērzus. “Piederība ir tur, kur tava sirds,” sacīja Liāra.

Fotoreportāža ▶ 7.lpp. *Rasma*

Norvēģijā ir daudz augstu kalnu. Bet daudzzinājām dzīves kalnus, ko pārvaram. Ineses Krūmiņas aicināti, vairāki trīsreiztrīsnieki dalījās savos redzējumos par to.

Līga Bremane dzīvi salīdzināja ar puzzle, ko liekot, reizēm kāds gabaliņš izkrīt, un to meklējam. Līga jau 15 gadus meklē šo puzzle gabaliņu Norvēģijā un šajā laikā satikusi daudz cilvēku, kas veido viņas dzīves puzzle.

Viola Lode, kas ekskursijās vadīja kalnā kāpēju grupu, sacīja, ka kalnos kāpšanā pārsteigumi var būt vienmēr, bet tie būs mazāk nepatīkami, ja būsime sagatavojušies. Tad

ātrāk sasniegsim virsotni vai arī sapratīsim, ka jāatgriežas lejā. Viens no kalnu likumiem ir, ka atgriezties nekad nav kauns.

Par rūpju kalniem runāja Zane Danosa. Dzīve reizēm iemet citos ceļos, nekā jaunībā sapņots. Tad ir divi varianti, ko darīt: iebēgt mežā un norobežoties vai neapstāties un soli pa solim iet uz priekšu. Kad viņu bērniem atklāja slimību un dzīve šķita

Dienas plāns

ŠODIEN, 1. augusts

7.30 – 8.30	Celšanās, rīta vingrošana
9.00 – 9.40	Brokastis
9.40 – 10.10	Dienas tēma, rīta TV
10.10 – 12.30	Noslēgums
13.00 – 14.00	Pusdienas
14.30	Izbraukšana uz lidostu, mājupceļš

Kalnās dzimst skaidrība

Braucot uz Bergenā 3x3 saietu, ministre Dace Melbārde premjerministrei sacīja: “Man ir svarīgs šis laiks ar sevi.” Viņai ir divi būtiski veidi, kā izjust savu latvietību: Dziesmu svētki – kur tu saplūsti ar tautu, un 3x3 saietu – kur tu iepazīsti savu tautu caur personisku pieredzi un sarunām, veidojot dziļāku saikni ar savu identitāti.

Pirmo reizi Dace apmeklēja 3x3 saietu Rucavā kā kultūras ministre, atsaucoties Ineses Krūmiņas aicinājumam iepazīties ar kustību un izvērtēt valsts atbalstu 3x3. Tobrīd viņai bijis svarīgi saprast, kas īsti ir 3x3. Iepriekš Dace bija tikai garāmejot piestājusī Garezera nometnē.

Par savu pirmo īsto 3x3 saietu Dace uzskata saietu Pelčos pie Kuldīgas 2016. gadā. Viņa spilgti atceras to drošo un atbalstošo vidi – sajūtu, ka bērņus var atstāt pašplūsmā, jo visi viens otru tur pieskata. Dace atminas daļību kora ievirzē un vainagu pīšanu pie Līgas Reiteres. Laika gaitā Dace pati kļuva par ieviržu vadītāju. Viņas tēmas saistās ar latvietību dažādībā, starpkultūru mijiedarbību, identitāti,

Foto: Viola

spēju pieņemt atšķirīgo un prezentēt sevi citā kultūrvidē. Pēc līderības studijām Oksfordā pēc pandēmijas šī tēma viņai kļuvusi īpaši personīga, un tagad viņa vēlas to nodot arī citiem.

Dace ir piedalījies gan Latvijā, gan ārzemēs notikušajos saietos, taču tos neskaita. Viņa mazliet aizdomājas – vai skaitoties arī tad, ja bijusi klātesoša tikai vienu vai divas dienas? Šogad Dace ir bijusi saietos Baldonē, Bergenā un plāno doties uz Bērzauni Vācijā.

Kā vienu no īpaši siltām atmiņām Dace izceļ Kokneses saietu pagājušajā gadā. Viņa vadīja ievirzi, bet bija jāaizbrauc uzstāties sarunu festivālā “Lampa”. Tajā brīdī viņu Koknesē aizvietoja meita Dārta, kura ir zino-

ša psiholoģijā un ar prieku pārņēmusi stafeti.

Jautāta, kas šogad visvairāk uzrunājis Bergenā, Dace atbild bez vilcīnāšanās: “Ļoti skaista vide.” Viņa sevi sauc par kalnu cilvēku – tie iedvesmojot. Trešdienas kāpiens kalnā viņai ir simbolisks: “Jā, ir grūti, bet grūtības ir jāpārvar, un kalnā galā sagaida gandarījums un baudījums.”

Šis sajūtas savijas ar viņas ievirzi ceturtdienas *Apvāršņa* stāstā, kur Dace dalījās ar Klaudio Riveras mūsdienas pasaku “Panākumu virsotnē”. Tajā tiek stāstīts par cilvēka transformāciju – brīdī, kad apzinies, ka kaut kas vairs nav kārtībā, sāk pārdomāt, vai kāpšana savās virsotnēs ir bijusi tā vērtā. Vai jūties tur piederīgs? Varbūt tā ir iedomāta cīņa, kurā esi ieguldījis laiku un pūles, bet beigās sev jautā – vai tas bija to upuru vērts?

Un varbūt tieši tas arī ir 3x3 lielākais spēks – ļaut katram cilvēkam satikt sevi, atklāt savu piederību un apzināties, ka latvietība nav kaut kas ārējs, bet dziļi personisks. Tā dzīvo sarunās, klusumos, kopīgās dziesmās un kalnu ceļos. Galvenais ir ļaut sev būt ceļā.

Liāra

Dzīve kā pasaka

Pasaku stāstniekam Raitim Zapackim jau no bērnības patīcis ieklausīties citu cilvēku intonācijās un atdarināt populāru personu balsis.

Dažādas intonācijas viņam vienkārši skanot galvā – Gunārs Āboliņš, Tālivaldis Āboliņš, Singa, Sandra Glāzupa, Raimonds Pauls, Mihails Gorbščovs, Laima Vaikule u.c. Piemēram, ja kādā izrādē viņam jārunā kā vārnai, tad tas skanot kā Edgars Liepiņš. Šodien Raitis no sevis varot dabūt arī ap 30 dažādus balss tembrus.

Jautāts, vai viņam ir pasakas pieaugušajiem, Raitis atbild, ka visas pasakas ir pieaugušajiem. Mazulis sākumā sadzird tikai balsi, vēlāk sāk atšķirt tēlus, pasaku jēga mainās – tajās ieraugām dziļākas nozīmes.

Foto: Viola

Raitim nepatīk bērniem lasīt skumjās pasakas, bet tā bērni uzzina, ka pasaulē notiek arī sliktas lietas, cilvēki mirst, tas sagatavo bērņus dažādiem dzīves notikumiem.

Lai izmestu sevi ārā no komforta zonas, vajag drosmi, viņš saka. Piemēram, 3x3 gandrīz viss esot ārpus viņa komforta zonas: te ir daudz cilvēku, te ir plāns, te visi tiekas pie brokastīm un dzied Rīta dziesmu un te viņu vienkārši iegruž iekšā. Raitis saka: “3x3 man ir milzīgs izaicinājums. Es to tagad apgūstu. Man visu laiku vajag kaut ko jaunu, pārsist to, ka ir grūti, ka es negribu.”

Pasaku ceļš sākās pandēmijas laikā, kad viņš ierunāja Plūdoņa “Zaķīšu pirtiņu”. Doma bija, ka cilvēkiem vajag kaut kā palīdzēt, iepriecināt viņus. Mēneša laikā viņam jau bija tūkstotis sekotāju. Tagad viņu klausās vairāk nekā 14 000 cilvēku, un Raitis ik nedēļu ierunā jaunu pasaku.

“Pasakas izmainīja manu dzīvi,” viņš saka. “Tu ej pie bērna ar atvērtu sirdi, īsts, un bērns ir tieši tāds pats. Mums visiem jāmacās pacelties līdz bērna līmenim.”

Liāra

Draudzējas, smejas, ceļo

Mitronu – Olševicu – Nolbergu ģimene Bergenā ir ieradusies no Rīgas. Šī gan nav viņu pirmā tikšanās ar Norvēģiju, bet šī ir viņu pirmā tikšanās ar 3x3 saietu.

Viņi ir ieradusies seši – Agra, Mārtiņš, Dita, Teodors, Ieva un Vineta. Agra un Mārtiņš ir Ditas vecāki un Teodora omīte un opītis. Dita ir Teodora mamma, bet Ieva ir Mārtiņa māsa un Ditas krustmāte, savukārt Vineta ir Ievas meita.

Bet mājās viņus gaida ļoti liela saime – Ditas vīrs Oskars, kurš ļoti gribēja piedalīties, bet diemžēl nevarēja tikt darba dēļ. Ievai ir vīrs jūrnīeks, divi dēli, vedekla un mazmeitiņa, Agra un Mārtiņa dēls ar sievu un diviem bērniņiem un Māriņa, Ievas un Agra vecāki, kas, kā Mārtiņš piezīmēja, ir pie gluži labas veselības. Mazajam Teodoram pavisam kopā ir sešas omes un pieci opji.

Ģimene sevi raksturo kā draudzīgu, atbalstošu, drusciņ traku, ceļot mīlošu. Paši smeļ, ka viņiem visiem jau ģenētiski trūkst pa kādai skrūvītei.

Nokļuva viņi šeit, pateicoties Ilgai. Agra pirms kāda laiciņa bija ieradusies Bergenā pieredzes apmaiņā, kas saistīta ar iekļaujošo pedagogiju. Koordinatorē Bergenā šajā projektā bija Ilga Švāne un pēdējā dienā viņa cita starpā ieminējusies, ka vasarā Bergenā būs 3x3 saiets, mazliet izstāstījusi par to un aicinājusi piedalīties. Kad viņa aizbrauca mājās un saviem mīļajiem sāka stāstīt par šo iespēju, izrādījās, ka saime neko par 3x3 saietiem īsti nebija dzirdējusi. Sākotnēji bijis tāds neliels apjukums, ko tad mēs, īsti Latvijas latvieši, darīsim pie ārzemju latviešiem, un vai viņi vispār mūs tur gaida. Bet šeit izšķiroša loma bija tieši Oskaram, Ditas vīram, kurš savulaik bija piedalījies 3x3 saietā Apguldē un mudinājis visus noteikti braukt un piedalīties, jo viņa atmiņās 3x3 ir foršākā nometne pasaulē.

Mārtiņš saka, ka, atbraucot šeit, ir patīkami pārsteigts par lielo cilvēku daudzumu, var pieiet pie jebkura aprunāties, un ikviens ir gatavs palīdzēt. Ka visi ir savējie, tāda lielas ģimenes sajūta. Ieva priecājas, ka visi cilvēki iet, dara, piedalās, smaida. Dītai patīk

Foto: Viela

Mitronu – Olševicu – Nolbergu ģimenei Bergenā ir viņu pirmā tikšanās ar 3x3 kustību.

viss latviskais, patīk dziesmas un ir tāda neviltota patriotisma sajūta. Arī pusaudzei Vinetai prieks par jauniem draugiem, un viņa saka, ka viss te ir forši. Agra uzteic Ilgas organizatoras talantu. Viņa saka, ka braukusi jau ar pārliecību, ka šeit viss būs lieliski.

Runājot par ievirzēm, Dita mācās ceļot un spēlēt varganu, Teodors rīta ievirzē darbojas “Bērnu radošās izpausmes”, bērnu dančos un klausās vakara pasaciņu, Ieva izzina nākotnes folkmuzikas iespējas, Vineta izmēģina savu radošumu keramikā, Agra ir ievirzē “Gribu mainīt pasauli”, bet gandrīz pilnā sastāvā – Mārtiņš, Agra, Ieva un Vineta – viņi dodas uz latviešu virtuvi, jo visai ģimenei ļoti patīk gatavot. Pēcpusdienas ieviržu laikā Mārtiņam ir sava īpaša ievirze – “Teodors”. Viņš pavada laiku ar mazdēlu, lai ģimenes meitenes varētu mierīgi izbaudīt izvēlētajās ievirzēs.

Ģimenei ir savas tradīcijas. Viņi svin tradicionālos svētkus kā Ziemassvētkus un Lieldienas, cenšas iedzīvināt tajos latviskās tradīcijas. Paši saka, ka galvenokārt cenšas bērnu dēļ, un piebilst, ka bērni jau

nekad nebeidzas – savējie izaug, bet tad vietā nāk nākamā paaudze un viss turpinās ar jaunu sparū. Ievai mājās ir liels pagalds, kur no pavasara līdz rudenim kopā visos lielos un mazos gados sanāk visa kuplā saime pie ugunsкура ar lielo katlu. Vēl ģimene vienreiz gadā nedēļu laivo pa Latvijas upēm. Paši smeļ, ka visas Latvijas upes jau izlaivojuši pa trīs lāgiem. Viņi laivojot bieži sēž pie ugunsкура un dzied. Dažreiz cilvēki pienāk un saka, cik lieliski, ka viņi uztur šādu tradīciju, bet viņiem pašiem tas šķiet tik pašsaprotami.

Visi ir vienisprātis, ka ir svarīgi parādīt bērniem tradīcijas, citas kultūras, citu pieredzi, mācīt ko aizņemties un turpināt, mudināt uz lietām un notikumiem paskatīties citādāk.

Šajā saietā Dita ir pieņēmusi lēmumu atkal atsākt dejojot latviešu tautas dejas un arī Teodoru vedīs dejojot. Nedaudz aizdomājosies, Dita saka, ka vēlētos, lai nemierīgā pasaule sakārtojas un nomierinās, jo viņas sapnis esot uz šādiem saietiem kādreiz atvest arī Teodora bērnus.

Liāra

Nosargāt sevi, lai spētu pasargāt komandu

Foto: Anna

Vilku mācībā nāk 18 vilki. Šajā ievirzē viss ir par komandu, atzīst abi vadītāji Jānis Atis Krūmiņš un Edgars Zilberts.

Komanda ir jādzird, jāuztver, jāizpilda, jāveido, jāsargā. Mazie vilki lūkojas būt moži. Tas ir svarīgi, jo vakar komandu divi pameta. Nepieškatīts zāģis vai nepamanīta čūska,

kas tur bija, – par to vairs drošu ziņu nav. Tas viss paliek leģendā. Lai nekļūtu par skumjo, mītisko leģendu, svarīgi ir atcerēties pirmo vilku likumu – nosargāt sevi, lai spētu pasargāt komandu.

Otrajā dienā ir slietenis, guļamvieta un uguns. Trešajā loki un bultas. Kas būs tālāk?

Anna

Ceļojums pirtī atpakaļ pie sevis

Pierakstījos šai ievirzei, jo uzticos Ineses pieredzei. Ar pirti man pašai vienmēr bijušas sarežģītas attiecības – visas reizes, kad esmu mēģinājusi tajā ieiet, beigušās ar trim minūtēm un bēgšanu laukā.

Tāpēc jo īpašāks ir šis piedzīvojums – izprast, ka pirts nav tikai karstums. Tā ir iespēja iegrimt sevī, ieklausīties, atklāt un atbrīvot. Tā ir atkalatrasana. Izturēt visas četras stundas pirtī, pirmo reizi zem ūdens ienirt ar visu galvu un sajust to kā piedzimšanu no jauna – ar brīvāku prātu, atvērtāku ķermeni un mierīgāku sirdi. Šajā procesā iemācījos daudz jauna, bet pats svarīgākais – iemācījos būt ar sevi un sevī.

Agnese

Foto: Līga

Skaņu meditācija – vibrācija, kas dziedina

Skaņu meditācijas ievirze ir tā vieta, kur ļaudis ar spilvenu padusē dodas atlaisties un iegrimt skaņu pasaulē. Ievirzi vada Inese Mežgale – pēc profesijas skolotāja, bet dzīves ceļš viņu aizvedis arī uz Burvju mākslas teātri, kur Inese strādā kopā ar iluzionistiem. Sevi viņa dēvē par “multicilvēku” – tādu, kurš spēj paveikt ļoti daudz dažādu lietu.

Skaņas ir Ineses sirdslieta – tās pie viņas atnākušas, kā pati saka, “jauši nejauši”. Interese par skaņu pasauli viņai ir bijusi jau izsenis, un pēdējā gada laikā pievienojušies arī dažādi instrumenti, kas padziļina šo skaņas ceļojumu.

Arī Bergenas 3x3 Inese nonāca gandrīz nejauši – pēdējā brīdī viņu līdzi paaicināja keramiķe Lola, un tas bija likumsakarīgi, jo ar Norvēģiju Inesi

Foto: Viola

vieno arī garīgas saknes. Savā ievirzē Inese piedāvā iespēju izjust, kā skaņas vibrē caur ķermeni un apziņu – tās atver, dziedina un harmonizē. Tā ir satikšanās ar sevi caur skaņu un vibrāciju.

Ievirzes dalībniece Urzula: “Iestājās miers. Biju sanervozējusies.

Noņēma kā ar roku.” Kristīne: “Ar savu kontrolētājas prātu domāju, ka es jau nu neatslēgšos, bet tad pieķēru sevi pie domas, ka prāts atslēdzas, skaņas nomierina.” Zane: “Vie-ta sev. Skaņu tepiķis. Dziedināšana.”

Liāra

Savs stils, raksturs, triepiens, temps

Glezno, zīmē dabā un pārlo, kur pagadās. Ievirzi vadu es pati – Anna Rozenblate, un man ir astoņi mākslinieki.

Katrs mākslinieks ir unikāls. Stils, raksturs, triepiens, temps ir daži dotumi no visa spektra. Lūkoju katru saredzēt un atbalstīt. Piemēram, māksliniecei Rebekkai ir drošs triepiens un patika uz košām krāsām, Agnesei akvarelis plūst, ir viegls un gaisīgs, Ance ir iejutīga sarunā, skatā, darbā, bet mazās mākslinieces Lilija, Annabelle un Lotte ir nīpras dabā, lapā, sarunā.

Pērļu rokassprādzes top ievirzes māksliniecēm, mākslinieču vecākiem, mīļajiem. Kad pērļu lāde atveras, tad notiek brīnums. 16 rociņas,

Foto: Viola

18 rociņas, 22 rociņas, arvien vairāk rociņu ver pērlītes un bauda krāsas, formas.

Radām un rotājamies!

Anna

Kad bērni raksta lugu un zaķis izvelk zivi

Teātra ievirzi šajā saietā vada Raitis Zapackis un Liāra Ozoļa – radošs un iedvesmojošs tandēms. Raitis ir pasaku stāstnieks, bērnu izrāžu autors un dziesmu komponists, kurš jau vairākus gadus Ziemassvētkos viesojas Bergenā, lai priecētu vietējos bērnus ar izrādēm. Savukārt Liāra ir “neglābjama skolotāja” – kā pati smeļ – un savā brīvībā laikā vada Bergenā latviešu teātri. Viņa skaidri zina, kā iedvesmot un iesaistīt bērnus darbā, kurā top kaut kas pilnīgi jauns.

Šajā ievirzē patiešām top absolūta jaunrade – bērni kopā ar vadītājiem paši jau ir sarakstījuši lugu, Raitis tai sacerējis dziesmu, un mēģinājumi notiek pilnā sparā. Bērni ir talantīgi, dzīvespriecīgi un aizrautīgi – īsta skatuves komanda!

Tā kā teātra ievirzei paredzēts garāks darba laiks, vadītājiem ar lielu prieku pievienojies arī Ēriks Zeps, kurš vada aktieru iesildīšanās spēles pirms mēģinājuma. Viņš lieliski spēj sagatavot gan ķermeni, gan noskaņojumu darbam.

Bērni paši ar prieku stāsta par

Foto: Viola

teātra nodarbībām – viņiem ļoti patīk iepazīšanās spēles, “Leduslāči un pingvīni”, “Pelītes un trakie dinosauri”, īpaši tas brīdis, kad zaķis no kabatas izvelk zivi. Tādas detaļas dzīvo atmiņā un liecina, ka radīšanas prieks te ir īsts.

Sarunāties arī ir jāmācās

Foto: Anna

Jauniešu klubu vada Aija Iesalniece, un tā četriem jauniešiem tika dots uzdevums sarunāties. Viena vārda ietvarā, teikumā un kustībā.

Pēc viena vārda un viena teikuma sarunām rodas secinājums, ka stāstīt teikumā ir grūtāk nekā pateikt vienā vārdā, jo teikums ir lielāka atbildība. Savukārt dažās situācijās teikums dod brīvību un iespēju tikt saprastam.

Sarunu uzdevumā ir apakšuzdevums – mazliet pārkāpt savas runas komforta zonu. Ir jāpaņem saruna uz sevi, ja esi klausītājs, un jāatdod saruna citiem, ja esi stāstnieks.

Kopīgi veidotais rīta brokastu stāsts aizved no medmāsiņas pie pirātiem un Amerikas goda viesu statusa. Tā var notikt, ja jogurtā iemaisa kūpinātu zivi. Izvēles ir jāveic atbildīgi, jo katras izvēles galā ir piedzīvojums.

Anna

Mammai uzdāvina Norvēģiju un 3x3

Tikpat krāšņa un aktīva kā populārā dziedātāja Katrīna Dimanta saietā ir arī viņas mamma Anita Dimanta. Bergenas 3x3 ir Katrīnas dāvana mammai dzimšanas dienā.

Katrīna zināja, ka Norvēģija ir mammas sapnis. Kad Ilga aicināja Katrīnu uz Bergenā 3x3, bija skaidrs – šī ir iespēja! Anita piedalās meitas ievirzē “Nākotnes folkmūzika” un rotaļās iešanā, šuj zābakus, pārvar visus šķēršļus sporta spēlēs, kāpj uz Brīvā mikroфона skatuves un ekskursijai izvēlas smagāko – kalnā kāpšanas – maršrutu.

Anitas sapnis par Norvēģiju bija mērķtiecīgs. Pagājušā gada beigās kādās mācībās bijis uzdevums uzrakstīt precīzu mērķi, ko grib. Anita uzrakstījusi: jūnijā būšu Norvēģijā kalna galā un iepazīšu cilvēkus, ko nepazīstu. Un tad nāca Katrīnas jautājums, vai mamma brauktu ar viņu kopā uz Bergenā 3x3!

Ar 3x3 Dimantu ģimene ir saistīta sen. 1994.gadā viņi piedalījās Mežciema 3x3. Anita atceras, ka viņi pirmoreiz nonākuši vidē, kur daudz bērnu ģimeni uzskata par vērtību un kuplas ģimenes vecākus par normāliem cilvēkiem. Diemžēl tā laikā Latvijā tā nebija ierasta attieksme.

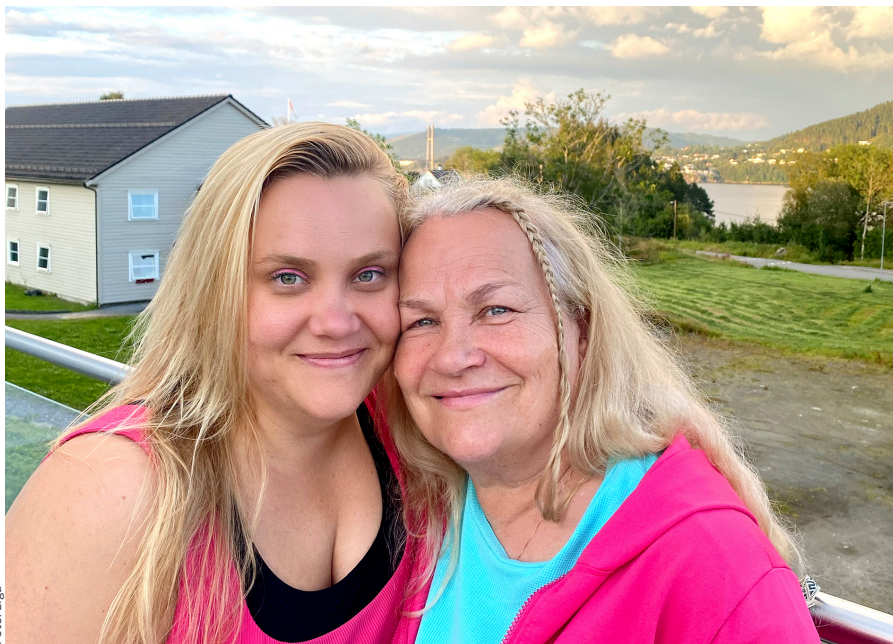

Foto: Līga

Anita Dimanta ir laimīga pirmoreiz būt Norvēģijā un pēc ilgāka pārtraukuma atgriezties 3x3. Un tas – pateicoties meitas Katrīnas dāvanai.

Anitai un Ingum bija seši bērni, jaunākais vien pāris mēnešus vecs. Pēc tam viņi bija vēl Viļakas un Jaunpils, pēc ilgāka pārtraukuma Dagdas 3x3, jau ar septiņām atvasēm. Katrīnai tās ir jaukas bērniības atmiņas, bet viņai ir arī svaigākas atmiņas par 3x3 no metnēm ASV, Kanādā un arī 2x2 no metnēm, kurās piedalījies vēlāk.

Stāstot par 3x3 atstātajām pēdām viņas dzīvē, Anita saka: 3x3 satiktie

cilvēki, īpaši trimdas latvieši, Līgas Rupertes vadītais ģimeņu seminārs ļāvis viņai noticēt sev un bija sākums tālākajai attīstībai. Tas devis padomu, kā bērnus audzināt par patstāvīgiem un empātiskiem cilvēkiem. Viņu ģimene izveidoja arī folkloras kopu “Austra”, un Anitas sapnis bija, ka viņas bērni dziedās no sirds, ne no grāmatām. Sapnis ir piepildījies.

✍ Rasma

16 rūnas un 14 koki

Uz ievirzi “Rūnas un vikings” ieradās astoņi dalībnieki – četri kungi un četras dāmas. Līdz beigām palika vien četri kungi – tie, kuri iedziļinājās un aizrāvās ar šo unikālo pieredzi.

Ievirzes vadītājs Kristians Dānoss uzsver: rūnu gatavošana no koka ir īsts amatnieka darbs. Šoreiz dalībnieki veidoja 16 rūnu alfabētu, izmantojot 14 dažādu koku materiālu. Gan katrai rūnai, gan katram kokam ir sava simboliskā nozīme. Piemēram, rūna “L” tiek uzskatīta par sievišķo simbolu, un to veido no liepas, kas ir sievišķības koks. Kristians skaidro, ka ģermāņu kultūrā

Foto: Daiga

bieži tiek nošķirts 24 rūnu alfabēts, ko uzskata par maģisku, no 16 rūnu alfabēta, kas kalpojis komunikācijai. Viņš pats gan uzskata, ka skandināviem abas nozīmes saplūst vienā valodā – vienlaikus maģiskā un saziņas valodā. Kā piemēru viņš min Galdra (vai Galdora) dziedājumus, kas tiek veidoti tieši no 16 rūnu alfabēta – tie ir unikāli un dziļi saistīti ar skandināvu mitoloģisko un garīgo pasauli.

Runājot par saietu kopumā, Kristians saka: “Man nav viena konkrēta, monolīta viedokļa. Tas vairāk ir sajūtu salikums – fragmenti, kopābūšana, filozofija, bilde ar emocijām. It kā neeksistējošas atmiņas.”

✍ Līra

Dzīves kalnu pārvarēšanas daudzinājums

Visu gribu, neko nedabūju!

Nu, ļaudis mīlie, kā var šitā kacināt cilvēku gaišā dienas laikā?! Sataisīt tik glītas lietas tik īsā laikā un vēl tik kārdinoši izkārtot – gandrīz kā pēc visiem labākajiem mārketinga trikiem!

Personalizētas, vizuālojošas rokassprādzes, Luvras cienīgi portreti, ko jaunā mākslinieku paaudze zīmēja dabā, stilīgas 3D šokolādes – kā lai cilvēks paliek mierīgs? Godīgi sakot, Vilmas 3D šokolāde tā vien čukstēja: “Paņem mani...” Un – jā, es tiešām apsvēru ideju to klusiņām nočiept un pagaršot.

Un tās ādas kurpītes! Ak, jau redzēju sevi soļojam vieglā gaitā rīta rasā – es un manas kurpītes kā no tautas pasakas. Tālāk – celu jostas, prievītes, grāmatzīmes, ūdenspudeles rokturītis... Neliegšos – manā ikdienā visam būtu vieta. Un vajadzība! Un stils, protams.

Pavāri? Nē, mākslinieki baltos priekšautos – apetītelīgi spēka pīrādžiņi rindā kā izstādē. Tieši tā – domāti skatīšanai, ne ēšanai. Nu

Foto: Viola

varbūt ēšanai arī, bet man neļāva! Par to es mazliet sabēdājos.

Bērni savās radošajās virsotnēs radījuši darbus, ko taisnā ceļā uz Rīgu! Uz izstādi! Uz galeriju! Lai lie lie skatās un mācās, kā vajag.

Un tad vēl keramiķi. Tāds domu lidojums, tāds praktiskums! Manā virtuvē katram šķīvītim būtu vie-

ta, katrai krūzītei – pielietojums.

Zāļu sievas ar savu brūvējumu dāsni dalījās. Es jau zinu divus veidus, kā šovakar tos pielietošu. Un iespējams, vēl kāds radīsies.

Ko lai saka – es tur biju, visu redzēju, pienu un medu ēdu, pār lūpām tecēja, mutē netika.

Liāra

Koncerts ar iesaisti

Priecīgi, sirsnīgi, ar izdomu un humoru apveltīti bija visi vakardienas noslēguma koncerta dalībnieki. Skatītājiem tā nebija stīva sēdēšana – dabūjām gan līdzī dziedāt, gan kustēties, gan pat veselīgu ziedi.

Jo īpaši atraktīvi bija peldētāji, latviskā virtuve, kanoe airētāji, rotkaļi, tehnoloģijas, pirtī gājējas, podnieki, protams, arī apvienotie “aktieri”, toties skanīgi bija nākotnes folkmūziķi, kuri vakara vadītājam Zepam nepakļāvās un izpildīja pašsacerētu saietu dzīves apdziedājumu.

Bet ievirzes “Gribi mainīt dzīvi? Sāc ar sevi” vadītāja Aija Iesalniece un Dace Melnbārde raksturoja, kas ir līderība (kā tu uzvedies, kā turi savas robežas, cik proti iedvesmot citus utt.), un kā piemērs bija vienas ievirzes dalībnieces rīcība, 90. gados no savas apsardzes telpas izraidot iereibušu ministru.

Daiga

Peldēšana baseinā.

Makšķerēšana fjordā.

Foto: Viola

Tehnoloģiju ievirze.

Dzimst folkloras džedaji

Mūsu jubilāre

Šodien dzimšanas dienu svin Marta Kubiļus. Sveicam!

NOSLĒDZIES ĒRIKA ZEPAS PIEDĀVĀTAIS Tests

4. testa pareizās atbildes:

1. C – Garezerā
2. C – 2019. gadā
3. A – Grobiņā un Baldonē
4. C – Kalns
5. A – "Šķiramies(i) mēs, ļautiņi"

REZULTĀTI

Nav absolūtā četru kārtu testa uzvarētāja, toties ir atsevišķu kārtu uzvarētāji.

Uz 2.kārtas jautājumiem pareizi atbildējušas Ilga Švāne un Laura Dudkeviča, uz 3. un 4. kārtas jautājumiem – Sigita Bērziņa.

ZIVJU COPES REZULTĀTI

Makšķerēšanas ievirzē piedalījās 16 dalībnieki. Saskaitot un nosverot noķertās zivis visas nedēļas garumā, tika noteikti uzvarētāji.

- 1.vieta – **Ava Senna Marskella** – 15 zivis, kopējais svars 1771 g.
- 2.vieta – **Roberts Bremanis** – 3 zivis, kopējais svars 1718 g.
- 3.vieta – **Elias Nylund** – 6 zivis – 463 g.

CIK MĒS ESAM

Kopā esam 135 no septiņām valstīm: Latvija 64, Norvēģija 50, Somija 7, Igaunija 5, Dānija 5, Īrija 3, Vācijas 1

POPULĀRĀKIE VĀRDI

Visvairāk starp mums ir **Līgas** (4) un **Oskari** (4).

Nākamie populārākie (pa 3) ir **Kristīne, Inese, Mārtiņš** un **Edgars**.

Sākumā ar smiekliem un vieglu kustību nākotnes folkloristi iepazīna cits citu kā ceļinieki, kas pirmoreiz satiekas uz takas.

Dažs savu kautrību nometa jau pirmās tikšanās vidū, dažam līdz pat skatuvei bruņas turējās spožas un iemirdzējās, dziedot kopā radītās dziesmas. Ievirzes laikā piedzima trīs pavisam jaunas dziesmas, radoši darbojāmies, veidojot jaunas rotaļas un dančus, dis-

kutējām par folkloru pagātnē, tagadnē un sapņojām par nākotni. Pavisam noteikti iepriecinājām savu iekšējo bērnu, daudzoties dažnedažādās rotaļās un runājot muļķības. Zem šīs saules katram ir sava vietīņa, un mums laimējās sapīt nākotnes folklmūzikas draudzības bizi cieši jo cieši.

Pateicos katram ievirzes dalībniekam par kopā būšanu!

✍️ Sīrsnībā Katrīna

Dancotāji progresē

Bērni lec katru piedāvāto rotaļu vai danci ar prieka dzirkstelītēm acīs. Kā gan nelēkt priecīgiem, ja Ēriks Zeps un Katrīna Dimanta izvēlējušies atbilstošākos dančus mazajiem. Tādus, kuros var ķert, lēkt, rūkt un blēt, tipināt klusiņām kā pelītēm, žēli lūgties un pēcāk iet pašam, ņemt pašam, darīt pašam. Vecāki ar savu līdzī lēkšanu palīdz, lai danči mazajiem būtu bagāta pieredze.

14+ danči rit progresējoši. No dažiem pāriem līdz daudziem, no īsa

Foto: Zane

danču laika līdz tādai stundai, kad nākamā diena jau klāt, no viegla iesiluma līdz slapjām vilēm, no saietā zāles līdz sporta zālei.

✍️ Anna

Bauda saules zaķus ūdens klajumā

Kanoe māca Mārtiņš Siliņš, un dienā, kad piedalījās žurnālistikas ievirzes autore, bija 17 laivotāji.

Pirmais pārbaudījums ir iesēsties laivā. Gribētāju ir daudz, tāpēc laivas ir smagas, ar dziļu iegrimi. Tas prasa saliedētu komandas darbu. Katra strauja kustība var rezultēties ar peldi. Laivotājai Liepai gribējās tādu rezultātu, jo ūdens bija aicinošs. Bet,

Foto: Mārtiņš

esot laivā pieciem, četriem vai tikai diviem, ir svarīgi just visu vēlmes, un

gados jaunajai Liepai ar citiem peldēt gribētājiem izdevās sajūst, ko vēlas vairākums. Skaistā demokrātija. Lai vās bija dažādas saziņas manieres. Vienā saziņa notika bez vārdiem, un laiva slīdēja droši. Citā laivā pirmais darbs bija sadalīt lomas – kurš kapteinis, kuri irēji, kuri rāmi baudītāji.

Sadarbojoties visi tika krastā sausi un mierpilni.

✍️ Anna

“Kalna Taku” pēdējā numurā vārds tiek dots pašiem avīzes radītājiem

CAUR GRŪTUMU UZ SKAISTUMU

To esmu secinājusi jau vairākas reizes – skaists iet roku rokā ar vārdu grūti. Gan dzīvē, gan 3x3. Arī avīze mums top cauru dienu un vēlās nakts stundās, bet gan cilvēcisko attiecību skaistums, gan Norvēģijas dabas skaistums, gan tas, ka te varam izdot krāsainu – skaistu – katru numuru, ir tā vērts! Esmu pateicīga savām *Kalna Taku* kolēģēm, žurnālistikas ievirzes dalībniecēm un katram mūsu ārstatniekam!

✍️ Daiga

BIJA JAUNA PIEREDZE

3x3 avīzēs esmu strādājusi vairāk nekā 20 reizes. Visas Latvijā. Piedzīvot ārpuslatvijas 3x3 bija jauna pieredze. Savulaik mēs ar Daigu mainījām avīzes izdošanas laiku no rīta uz vakaru Latvijā, bet pēc Bergenas tradīcijas bija jāpārorientējas atpakaļ un avīzei jābūt siltai uz brokastlaiku. Tas pagarināja mūsu darbu vakaros. Taču tā kā nīkšana bija blakus redakcijas telpai, rakstījām dziesmu ritmā un novērtēju skaisto dziedāšanu. Priecājos redzēt, kā Ilgu atbalsta un saietā līdzdarbojas viņas dzimta. Novērtēju arī Bergenas latviešu draudzīgo iesaisti ne tikai 3x3, bet, kā esmu sapratusi, viņu kopienā ikdienā.

✍️ Rasma

Foto: Viola

Redakcija, žurnālistikas ievirze un ārštata palīgi: (no kreisās) Anna Rozenblate, Līga Kuplā, Rasma Zvejniece, Liāra Ozola, Daiga Bitiniece, Ance Zvejniece, Viola Lode

SATIKŠANĀS AR SEVI UN CITIEM

Šīs dienas 3x3 nometnē Bergenā man paliks atmiņā ar to īpašo sajūtu – te nav jāizliekas, pietiek būt. Tik dažādi cilvēki, bet mūs vieno vēlme satikties īsti un no sirds. Rīta dziesmas, pasakas, klusie brīži un dzirkstošas sarunas – viss saplūst vienā lielā kopības elpā.

Noteikti gribu pieminēt, kāds kaifs ir strādāt redakcijā Daigas vadībā, tik strukturēti, mierīgi plūstoši, bez stresa.

Viss šeit atgādina, cik svarīgi ir izkāpt no ikdienas rāmjiem un atvērties – citiem, sev un tam, kas mūs visus padara latviskus. Šeit tu neesi viens. Un tas ir ļoti daudz.

✍️ Liāra

MĪĻI DOT UN AR PATEICĪBU ŅEMT

Bergenas 3x3 saiets tūlīn, tūlīn būs beidzies. Šajās dienās gūtā pieredze, satiktie cilvēki, redzētais,

dzirdētais, sajūtais iedvesmo, bagātina un iedrošina turpināt augt par labu cilvēku. Būt par siltu, patiesu un dzīvu cilvēku reizēm ir grūti. Jo īpaši, ja esam ikdienas skrējienā ar dažādām lomām uz pleciem un dažādos ļaužos. Katra viena iedvesma, katrs viens labs vārds, silts skats palīdz turpināt augt dziļumā. Mīļi dot, ar pateicību ņemt.

Nekas nav spiests, arī apsolīts nekās nav, bet iegūts tik daudz, tik ļoti daudz, ka ik pa brīdim acis ir slapjā vietā. Paldies!

✍️ Anna

IR VĒL LABĀKI!

Patiess prieks, ka Ilga noorganizēja vēl vienu 3x3 saietu Bergenā. Pēc pirmās pieredzes zināju, ka būs riktīgi forši, un tā arī ir! Bet jāpiebilst, ka sajūtas šoreiz ir citādākas, un gribētos teikt, pat labākas. Paldies visiem!

✍️ Viola

3x3 Saietu Norvēģijā atbalsta:

LATVIEŠU BIEDRĪBA
NORVĒGIJĀ
BERGENA

Latviešu Kultūras skola • Latvisk Kulturskole
BERGAUSIS

Kultūras ministrija

Sabiedrības integrācijas
fonds

KALNA TAKAS
3X3 Bergenā 2025

Redakcijā rosās: rakstītājas Daiga Bitiniece, Rasma Zvejniece, Liāra Ozola, maketētāja Līga Kuplā un fotogrāfe Viola Lode.

Saziņai un informācijas sūtīšanai e-pastā: daiga.bitiniece@gmail.com vai vatsapā +371 29463930 (Daiga).

Redakcija atrodas saietā nama 1. stāvā (infocentrā).